

Glyfosaat debat 8 juni 2017 Ctgb

Monsanto papers

Vraag:

Hoe kan het dat EFSA een positieve beoordeling afgeeft op basis van een dossier waar Monsanto wetenschappers voor heeft betaald (de Monsanto papers).

Antwoord

- Uit een aantal openbaar gemaakte e-mails wordt de conclusie getrokken dat Monsanto zou hebben geprobeerd om het EU-stofbeoordelingsproces te beïnvloeden. Deze aantijgingen houden vooral verband met twee studies:
 - Een publicatie door Kier en Kirkland (2013¹), een review waarvan de overall-conclusie is dat glyfosaat geen significant genotoxisch risico betekent voor mens of milieu bij voorgeschreven gebruik. In de 'declaration of interest' en in de 'acknowledgements' wordt de betrokkenheid van de auteurs en geraadpleegde personen bij Monsanto en de Glyphosate Task Force vermeld.
 - Een publicatie door Williams (2000²). Ook een reviewstudie, die tot eenzelfde conclusie komt. In de 'acknowledgements' wordt de betrokkenheid van geraadpleegde personen bij Monsanto vermeld.
- EFSA geeft in een statement van mei 2017 aan dat voor haar conclusie van het renewal dossier primair gebruik is gemaakt van de ruwe data die door de aanvrager moesten worden ingediend.
- De verplichte data zijn verkregen uit GLP-studies van GLP-gecertificeerde laboratoria; kwaliteit en betrouwbaarheid worden door experts gecheckt.
- Daarnaast wordt openbare literatuur doorzocht en wordt gebruik gemaakt van overzichtsartikelen, zoals die van Kirkland.
- EFSA geeft voor beide publicaties aan dat door de 'declaration of interest' en de 'acknowledgements' meer dan duidelijk was van welke bron de publicaties afkomstig waren.
- EFSA geeft aan dat de beide reviews niet van doorslaggevende invloed op de EFSA-conclusie zijn geweest, aangezien EFSA (altijd) gebruik maakt van originele studies en ruwe data.

Toelichting voor de staatssecretaris

Monsanto moest in april 2017 op bevel van een (Californische) rechtbank een groot aantal stukken mbt het glyfosaatdossier openbaar maken. Het proces hield verband met aanklachten van gebruikers van glyfosaathoudende middelen dat door blootstelling aan glyfosaat deze personen lymfeklierkanker (non-Hodgkin) zouden hebben ontwikkeld.

¹ Kier, L.D and D.J Kirkland, 2013. Review of genotoxicity studies of glyphosate and glyphosate-based formulations. In: Critical Reviews in Toxicology, 2013; 43(4): 283–315.

² Williams et al., 2000. Safety evaluation and risk assessment of the herbicide Roundup and its active ingredient, glyphosate, for humans. Regulatory Toxicology and Pharmacology **31**, 117–165 (2000).

Vorzorgsbeginsel

Vraag:

Waarom past de staatssecretaris niet het voorzorgsbeginsel toe en wijst de plaatsing af nu er zoveel aanwijzingen zijn dat glyfosaat wél gevaarlijk is.

Antwoord

- In het proces van stof- en middelbeoordeling wordt het voorzorgsbeginsel gehanteerd: een middel is verboden tenzij aangetoond is dat de risico's acceptabel zijn.
- In dit geval hebben de twijfels die geuit zijn over de mogelijke gevaren, onder andere door de IARC, er toe geleid dat het glyfosaat-besluit uitgesteld is tot ECHA zijn oordeel heeft gegeven over de definitieve classificatie.
- Hierbij is ECHA uitgegaan van alle gegevens, inclusief de ruwe data én de (beperkte set) studies die het IARC heeft gebruikt.
- Conclusie: het voorzorgsbeginsel is hier correct toegepast en het oordeel "niet kankerverwekkend" is op goede gronden tot stand gekomen.

Toelichting voor de staatssecretaris

Het voorzorgsbeginsel uit Verordening 1107/2009 luidt:

Het voorzorgsbeginsel dient te worden toegepast en deze verordening dient te waarborgen dat de industrie aantoont dat de stoffen of producten die worden geproduceerd of op de markt worden gebracht geen enkel schadelijk effect op de gezondheid van mens of dier hebben, noch enig onaanvaardbaar effect voor het milieu. In het bijzonder worden de lidstaten er niet van weerhouden het voorzorgsbeginsel toe te passen wanneer er wetenschappelijk gezien onzekerheid bestaat over de risico's voor de gezondheid van mensen en dieren of voor het milieu van de op hun grondgebied toe te laten gewasbeschermingsmiddelen.